

PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2013 liepa Nr.51

Liepos 6 d. 21 val. Tauragniškiai ir svečiai gieda Tautišką giesmę

Liepos 6 dieną Tauragnuose vyko Kraštiečių šventė „Po Tauragnų dangum“. Šventė buvo surengta įgyvendinant Bendruomenės projektą „Kraštiečių šventės organizavimas Tauragnuose“, kuris finansuotas iš Utenos VVG Kaimo plėtros strategijos „Gyvenimo kokybė kaimo vietovėse ir kaimo ekonomikos įvairinimas“.

Foto reportažas iš šventės

I dalis – Sportiškoji 8.00-9.00 val.

24 bėgikai įveikė trijų kilometrų trasą nuo Taurapilio piliakalnio iki Tauragnų miestelio. Nugalėtojais savo amžiaus grupėse tapo Ieva Atkočiūnaitė, Giedrius Jas-

minavičius, Linas Danauskas (absoliučiai geriausias laikas – 10.34,56), Ernesta Butavičiūtė, Marius Naujokas, Oksana Neliupšienė, Alvydas Danauskas. Jauniausia bėgikė, įveikusi distanciją - aštuonerių metų Jonė Šinkūnaitė.

Visi buvo apdovanoti atminimo medaliais, I vietų laimėtojai – vaistažolių arbata.

II dalis – Iškilmingoji 10.00-12.30 val.

Susirinkusius sveikina seniūnas **Alvydas Danauskas** ir bendruomenės pirmininkė **Danguolė Grabauskienė**

Kalba kraštiečių, žymi restauratorė **Janina Kavaliauskaitė-Bilotienė**

2013 metų Tauragnų krašto garbės piliečiai **Rimantas Gineitis** ir **Vygantas Varneckas**

Prisiminimais dalinasi kraštiečiai **Algimantas Vilūnas**, kelių tiesimo ir remonto įmonės „Grinda“ direktorius

Kraštiečiai pusbroliai – technikos mokslų daktaras, profesorius **Stasys Šinkūnas** ir gamtos mokslų daktaras **Romualdas Šimkūnas**

Sveikinimo žodį tarė kraštiečių, Utenos r. savivaldybės tarybos narė **Laimutė Taleikienė**

III dalis – Teatrališkoji 15.30 – 20.00 val.

Eisena nuo kultūros centro iki akmens, žyminčio vietą, kur 1908 metais Tauragnuose, Justino Toleikio klojime, buvo suvaidintas pirmasis spektaklis

Eisenos dalyvė

Skapiškio kultūros namų mėgėjų teatras „Stebulė“ bei jaunimo teatro studija „Ku-kū“ spektaklį „Pasakoja kupiškėnai“ skyrė Povilui Zulonui. Tauragniškiečiai parodė spektaklį pagal A.Miškinį „Pāsakajimas apė kaimiškų meilę“.

Nominacija – Ryškiausias vyro vaidmens atlikėjas - skirta **Jonui Belopetravičiui** už tėvo vaidmenį spektaklyje pagal A.Miškinį „Pāsakajimas apė kaimiškų meilę“

IV dalis – Linksmoji nuo 20.00 val. iki ...

Pasilinksminimams vadovavo kraštiečiai aktorius **Alvydas Jauniškis** (dešinėje) – buvo nepaprastai smagu. Jam padėjo kapela ir moterų ansamblis (vadovė Vilma Valienė).

Nuotraukose dešinėje: šiupininę verda net trys vyrai, o kaip kepama kiaušininę stebi kraštiečiai, Utenos r. savivaldybės narys **Osvaldas Katinas** su žmona Ruzanna.

Nuotraukos **Dainiaus Atkočiūno** ir **Žymanto Trimonio**

Tęsiame pasakojimus apie mūsų kaimus

Bronė Juknevičienė

Daunoriuos, po žydinčiom liepom

Pats liepų žydėjimas...Medaus kvapas, atrodo, juntamas visur. Dar ne savaitgalis, dar nesuvažiavo vaikai iš miestų vasaroti pas tėvus, kaime tylu, girdisi tik bičių dūzgimas...

Bronislavo ir Elenos Barkų kieme liepų ypač daug. Jos aukštos ir taip aplipusios žiedais, kad ir lapų nesimato. Siauras žvyrkelis veda pro Barkų namus, šeiminkai sako, kad vasarą mašinų pravažiuoja, bet dulkės iki medžių viršūnių nepakyla, liepžiedžius vaistams skinti galima. Bronislavas ir Elena Barkai Daunorių kaime gyvena „visą amžių“, skirtumas tik tas, kad vyro šeima čia gyvena „nuo senovės“, o moteris į kaimą atiteko. Daunoriai, pasak šeiminko, lietuviškas kaimas. Šeimaty tai gyveno ir rusų, ir žydų, o jų kaime beveik tik lietuviai. Tiesa, iki I pasaulinio karo lyg tai buvusi Daunoriuos žydo laikoma karčiama, bet moteris buvusios labai nepatenkintos, kad jų vyrus girdo, tai net stogą nudraskiusios. Bronislavo mama apie Daunorių praeitį žinojo daug, mėgo pasakoti, bet negi jauniem rūpi? Tada neklausinėjo, o dabar jau nepaklausi. Vyresnių kaime nebeliko, tik Petras Stundžia, gimęs 1920 metais, vyresnis už Bronislavą 5 metais. Šeiminkai bando suskaičiuoti, kiek Daunoriuos gyvena žmonių. Pačiame kaime nuolatinių gyventojų tik keletas, yra atvažiuojančių tik vasarą, gyvena dar ir vienkiemiuos prie kaimo – gal kokie 14 žmonių susidarytų. (Tauragnų seniūnijos duomenimis, Daunoriuose savo gyvenamąją vietą yra deklaravę 25 asmenys, pastaba autorės). Elena sako, kad kartais net baisu, jei kokia bėda – neprisišauksi. Gerai dar, kad žiemą kelius pravaldo „greitoji“ gali kaimą pasiekti.

Barkai gyvena siauroj siaurutėj Eigulių gatvėj. Taip, kaime yra gatvė! Pats Bronislavas 40 metų dirbo eiguliu, ir jo brolis, ir tėvas. Taigi, eigulių dinastija. Tik sūnus Gediminas pasirinko kitą darbą, gyvena mieste, kaip ir jų

dukra medikė. Namą, kuriame gyvena, Barkai pasistatė po vedybų. Kurį laiką dar gyveno pas vyro tėvus, šeimoj augo 5 vaikai, vietos nebuvo daug. Dirbamos žemės turėjo tik 5 ha, o ir ta nekokių derlių užaugindavo. Kadangi žemės nedaug, tai vaikai stengėsi ieškoti darbo. Bronislavas sako, kad „prie vokiečių šeima išsimėtė“. Brolis jau dirbo Nemunėlio Radviliškyje, tai ir jis, bėgdamas nuo išvežimo darbams į Vokietiją, atsidūrė pas brolių. Tarnavo zakrastijonu vietos bažnyčioje. Kad nereikėtų eiti į frontą, ir jis, ir brolis pasijaunino. Dokumentus gauti nebuvo sunku, valdžios įstaigose dirbo pažįstamų.

Frontui praėjus, Bronislavas grįžo namo. Buvusį eigulį pasodino į kalėjimą „dėl glupstvos“, tokie buvo laikai, niekas labai nesiaiškino. Reikėjo žmogaus į jo vietą, taigi Bronislavas parašė pareiškimą. 1947 m., kai buvo kuriamas kolūkis, vos netapo kolūkio pirmininku. Buvo baisūs laikai, žmonės bijojo, aplinkiniuose miškuose buvo partizanų. Vyras net ir neslepia, kad gyvas liko tik todėl, kad virė labai gerą samagoną, „net burnoj degdavo“. Ir kiaules sekdavos augint, tai ir vieni, ir kiti palikdavo ramybę.

Kaimas gyveno ramiai, dirbo sunkiai, visur važinėjo arkliais. Pirmą mašiną pamatė po karo. „Palutarkė“ vežiodavo lėtas į lentpjūvę, tai vaikai toliausiai lydėdavo, bėgdami iš paskos, stengdavosi į bortus įsikibti ir nors kiek pavažiuoti.

Apie pokarį Bronislavas nenorėjo kalbėti, sakė, kad buvo patys sunkiausi laikai. O va prie Smetonos tai buvo tvarka. Policininkas prajoja per kaimą, jei kieno kaminas netvarkingas – bauda 5 Lt, jei nėra lentelės prie ratų (gal tai numeris? Pastaba autorės) – vėl 5 Lt. Buvo aiškos žemių ribos, turėjo būti gerai matomi riboženkliai ant akmenų, kad tikrintojai galėtų matyti neišlipę iš vežimo.

Kai dirbo eiguliu, jam priklausė ir prižiūrėti tvarką Tauragno pakrantėj. Šeštadieniais pervažiuodavo, patikrindavo. „Neseniai perėjau buvusią savo eiguvą, ir liūdna pasidarė, ir pikta. Visur privačios valdos, šunys paleisti. Kitur pakrantės sausuoiais apėjusios, neprižiūrėtos. Pakrantės išsidalintos, ežeras apgultas. Visą amžių gyvenom prie ežero, o prieit negalim. Dirbta, saugota – ir atiduota kažkokiam karaliukam, kurie neleidžia į jų valdas ir kojos įkelt“, – nelinksmai pabaigė pokalbį namų šeiminkas.

Lauke dar sustojam pasigrožėt liepom, pašnekėt apie įvairius dalykus jau „ne spaudai“, kai į kiemą įsuka Darius Gaižutis, dėdei (taip vadina iš pagarbos) nupirkęs nuodų kolorado vabalams naikinti. D. Gaižutis kilęs nuo Kirdeikių, tėvų namai netoli Ladakalnio, o Daunoriuose (ne pačiam kaime, toliau) jau gyvena 22 metus. Klausiu, kaip gyvena kaimas dabar? Aišku, atsakymas nieko nenustebins... Dariaus pirmi žodžiai – nyksta, mažėja žmonių, žiemą pačiam kaime gal 5–6 žmonės. Ir karvę visam kaime vieninteliai Barkai, šios sodybos šeimininkai, laiko. Darius su šeima gyvena ūkiškai, pats dar dirba Šeimatyje, vaikai Asta ir Andrius planuoja mokytis Utenos kolegijoje, baigę mokslus tikriausiai kaime neliks, ieškosis darbo. Kaime nebeliko suėjimų, gegužinės prieš kokį 20 metų dar būdavo, o paskui žmonių pradėjo mažėti. Tris kartus per savaitę atvažiuoja autoparduotuvė, tai žmonės ten susitinka, pabendrauja. Paskutinis didelis suėjimas buvo prieš keletą metų Daunorių bažnyčios šventoriuje šventinant Romualdo Šimkūno išdrožtą paminklinę lentą žuvusiems pokario kovose. Buvo atvažiavęs ir tuometinis miškų ūkio ministras Rimas Klimas (ministru dirbo 1992–1993, pastaba autorės). Daunorių klebonijoje įrengta šarvojimo salė, iniciatoriai buvo ir Daunorių, ir aplinkinių kaimų žmonės. Klebonas Bronius Šlapelis pasamdė meistrus, padėjo ir su statybinėmis medžiagomis.

Darius Gaižutis po kaimo liepom

Darius sako, kad kaimo žmonės turi vieną rūpestį: vasarą pro kaimą pravažiuoja nemažai mašinų, nes nuo Daunorių iki Stripeikių gal kokie 5 km, tik keliukas „labai nekoks“, žmonės norėtų, kad Tauragnų ir Linkmenų seniūnai rastų galimybę keliuką sutvarkyti.

Važiudama į Daunorių kaimą, turėjau vieną labai konkretų tikslą – pakalbinti mokslininko Bonifacio Stundžios artimuosius (kaime gyvena jo tėvas Petras Stundžia ir sesuo Valda Klišonienė). Sodybos šeimininkus radome kieme, o garbaus amžiaus senelis net nesiruošė ilsėtis – perrinkinėjo ir pjaustė rūgštynes vakarienei (tą ir matote nuotraukoje). Jo dukra iškart pasidžiaugė, kad senelis dirba visus darbus, tik akys ir kojos jau nelabai

klauso. Petru Stundžiai galima tik pavydėti geros nuotaikos ir sveikatos, nors jo gyvenimas oi, koks nelengvas buvo. Sovietų valdžiai dar iki kolūkių pradžios reikėjo mokėti didžiules pyliavas ir dar patiems nuvežti į Uteną. Žemės šeima turėjo nemažai, tik dirbamos nedaug, bet valdžiai nelabai rūpėjo, vis tiek reikalavo pristatyti pyliavas kaip nuo dirbamos. Grasindavo kalėjimu, jei nesumokėsi. O P. Stundžia tuo metu (1941 metais) turėjo paimti kariuomenėn. Tai jis ir nesusilaikė: „Ar kalėjimas, ar kariuomenė – vienas ir tas pats“. Už tuos žodžius – kalėjiman. Atsėdėjo pusantro mėnesio, ir prasidėjo karas. Sargybiniai kalinius paleido namo. 1945 m. vėl pateko į kalėjimą, nes ir vėl nėjo kariuomenėn. Šį kartą atbuvo 6 mėn., po pusmečio paleido, nes buvo paskelbta amnestija.

Tai iš kur tokia senelio sveikata? Dukra Valda sako, kad senelis nei rūko, nei geria, nei keikiasi. Senelis linksmai palinksi galva ir priduria, kad ypač rūkymas kenkia sveikatai, o cigaretės dar ir labai brangios. Žmonės perka kontrabandines, bet jis girdėjęs, kad baudos už jas bus labai didelės. Tai jau geriau nereikia nei rūkyti, nei gerti.

Petras Stundžia dar papasakoja, kad Daunoriai anksčiausiai išsidalino į „kolonijas“ (vienkiemius, pastaba autorės), 1910 metais, o kitus kaimus išdalino „jau prie Lietuvos“. Gal Daunoriuos vietos nebuvo, kad rusų neatkėlė? Aplinkiniuose kaimuose jų buvo daug, po karo ne vienas jų tapo sribais. Prisiminė žydą Maušą, kuris su prekėmis po kaimus važinėdavo, pas Stundžias yra ne kartą „naktavojęs“.

Ir senelis, ir jo dukra Valda labai apsidžiaugia, kad sūnus ir brolis Bonifacas bus taip pagerbtas – liepos 6 d. per Kraštiečių šventę Tauragnuose jam bus suteiktas Taura-

gnų krašto Garbės piliečio vardas. P. Stundžia pasakoja, kad Bonifacas labai daug mokėsi – „būdavo, sėdi ir sėdi prie lempos“. Namuose, kaip ir visi kaimo vaikai, dirbo ūkio darbus, tik arti tai nearė. Turėjo problemų su sveikata, gal trejus metus gydėsi sanatorijoje. Ten išmoko groti akordeonu. Valda pritaria, kad broliui mokslai labai gerai sekėsi, buvo darbštus, todėl daug ir pasiekė. Besimokydamas Vilniuje gyveno bendrabutyje, buvo labai

taupus. „Brolis – nuostabus žmogus. Viską, kas geriausia, galiu apie jį pasakyti“. Valda džiaugiasi, kad ir Bonifaco žmona „puikus žmogus“, jai „kaip sesuo“. Kaimynai didžiujosi, kad iš jų kaimo kilęs toks žymus žmogus, o jeigu pamato, kad Bonifacą per televizorių rodo, tai tuoj skuba jiems pranešti, kad „mokslininką rodo“.

Petras Stundžia turi dar vieną dukterį, ji gyvena Kaune, žada atvažiuoti šventėms. Šeima pasėdės prie šventinio stalo, Valda gal jau turės pridžiovinusi įvairių vaistažolių, kurios gausai auga pievose aplink jų namus, ir galės svečiams įdėti kvepiančius ryšulėlius, kad žiemą kvapi žolelių arbata jiems primintų gimtąjį kaimą ir tėvų namus.

Aplankytas dar vienas kaimas. Liūdna, bet visi jie panašūs vis sparčiau tuštėjančiom sodybom... Reikia džiaugtis tik tuo, kad vaikai neapleidžia savo senų tėvų, atvyksta dažną savaitgalį. Kaip neseniai sakė viena dažnai pas tėvus atvažiuojanti moteris – kuo vyresnis daraisi, tuo labiau traukia tėviškė... Atvažiuoja ir anūkai, padeda seneliams darbus nudirbti. Taigi bus dar kam skinti kvepiančius liepų žiedus...

Valda Klišonienė savo sodyboje

Valda Žebelienė

Joninės, Joninės...

Kasmet apie birželio 22-24 d. Lietuvoje būna ilgiausia diena ir trumpiausia naktis, kuri nuo seno yra sureikšmintą, sumistifikuota. Manoma, kad ji stebuklinga. Lietuviai šią naktį švėsdavo Rasų šventę. Vėliau, atėjus į Lietuvą krikščionys, šventė sutapatinta su Šv. Jono vardavėmis.

Birželio 21-osios vakarą, nors iki tikrų Joninių dar buvo likusios kelios dienos, kas pėsti, kas važiuoti, visi traukė prie Tauragno ežero, į nuolatinę Joninių šventimo vietą. Pirmą kartą atvykusiems į Tauragnus, kelią rodė rodyklės „Į Jonines“. Šventę organizavo Kultūros centro kordinatorė Jūratė Šinkūnienė, prisidėjo vietos bendruomenė, seniūnija.

Šiomet Joninių šventėje dalyvavo Lietuvos socialdemokratų partijos Utenos skyrius. Atvyko Seimo narė Milda Petrauskienė, Utenos rajono savivaldybės meras, LSDP Utenos skyriaus pirmininkas Alvydas Katinas, pirmininko pavaduotoja Zita Ringelevičienė ir nemažas būrys partijos narių bei jų artimųjų.

Kai Tauragno ežerą apgaubė sutemos, atplaukė valtis, kurioje sėdėjo Vaidila, vaidilutės ir kariūnai. Vaidila tarmiškai pasveikino susirinkusius ir pasakė ilgą kalbą. Tada Tauragnų seniūnas Alvydas Danauskas uždegė Joninių laužą ir šventė prasidėjo. Svečiai Milda Petrauskienė ir Alvydas Katinas pasveikino 80-metį švenčiančią skyriaus ilgametę narę tauragniškę Tamarą Vanagaitę. Jubiliatė buvo sujaudinta svečių dėmesio ir pa-

žadėjo ilgai ilgai gyventi. Seimo narė nepamiršo pasveikinti ir Janinų, Jonų, Jonių, Rasų bei vardadienį švenčiančių Vandų. Joms ir jiems – patys gražiausi žodžiai, vainikai ir pievų gėlių puokštės.

Gausiai susirinkusią Tauragnų bendruomenę ir svečius linksmino Tauragnų kultūros centro vokalinis ansamblis ir kaimo kapela, vadovaujami Vilmos Valienės. Grojo liaudiškos muzikos kapela „Fortūna“, vadovaujama Kazimiero Streikaus. Utenos rajono savivaldybės meras Alvydas Katinas padovanojo garsiojo folkloro ansamblio „Sadūnai“ koncertą. Tad linksmybės, šokiai, pokštai netilo iki ryto. Legendomis apipintas Tauragno ežeras dainų ir nuotaikingų melodijų klausėsi iki pirmųjų gaidžių. Vyko prekyba. Ištroškusieji galėjo atsigaivinti šaltu alumi, vaisvandeniais. Išalkę – užkąsti šašlykų, rūkytos žuvies, paskanauti gardžių pyragų. Povilas Gimbutis visus norinčius vaišino labai skania žuviene.

Šventė baigėsi, bet po jos mano kalbinti sutiktieji džiaugėsi, kad buvo smagu. Sakė, nepamenantys, kad kada nors per Joninių šventimą būtų buvęs toks nuostabus oras. Sausa, šilta, danguje – nė debesėlio ir tokia puiki mėnulio pilnatis. Smagi muzika,

Varduvinkai su Seimo nare **Milda Petrauskiene****Bronė Juknevičienė**

Tauragniškiai tikrai myli teatrą!

Kiekviena „Moko“ teatro premjera Tauragnų kultūros centre tampa svarbiu kultūriniu įvykiu Tauragnuose. Ir ne tik dėl to, kad pamatom dar vieną režisierės Loretos Juškėnienės ir teatro artistų pastatymą, bet, svarbiausia, dėl to, kad spektakliuose dera viskas: scenarijus, vaidyba, dekoracijos, pastatymai nėra tik kūrinio inscenizacija, o vaidinimas, kuriame atsiskleidžia ir režisierės išmonė, ir artistų gebėjimai. Žiūrovai tą tikrai jaučia.

Birželio 8 dieną Tauragnų kultūros centre vyko mėgėjų teatro „Mokas“ premjera pagal A. Miškinį „Pasakojimas apė kaimiškų meilę“. Žiūrovų susirinko pilna salė. Jei per ankstesnes premjeras žiūrovams (o ypač vyresnio amžiaus žiūrovėms) svarbu būdavo, kas spektaklyje vaidina, tai šį kartą tokių komentarų nesigirdėjo. Visų pirma žiūrovus

geras įgarsinimas.

Vienintelis trūkumas – mažai suolų atsisėsti. Bet kadangi žemė buvo sausa, didelio nepatogumo nebuvo. Taigi Joninės praėjo. Lauksim kitų metų. Tikimės, kad švėsime naujai sutvarkytoje Joninių pievoje, kur bus įrengti suolai žiūrovams, pavėsinės ir scena koncertui.

Tai skani žuvienė!

Nuotraukoje kairėje: visus sveikina Vaidila su savo palyda

įtraukė veiksmas: jie komentavo eigą, sprendė, ar paliks Jurgis Agotą, net dalijosi prisiminimais, kaip vykdavo vestuvės, o paliktos merginos skausmas kai kurias žiūroves privertė net ir nosinaites išsitraukti. To nebūtų buvę, jei artistai nebūtų vaidinę įtikinamai. Spektaklyje jie visi buvo svarbūs, nors kai kurie nepasakė nė vienos replikos. Jurgio vaidmens atlikėjas Alvydas Danauskas atrodė toks nuoširdus, be jokio gudravimo – tai kaip jis galėjo vesti kitą! Agota (Aldona Kirkienė) naivi ir paprasta, nedaug gyvenimo mačiusi kaimo mergaitė, įtikinamai vaidino ir džiaugsmą, ir skausmą, įtikinamas buvo ir jos sutikimas tekėti už našlio. Jos tėvo vaidmenį atliko Jonas Belopetravičius, kurio patirtis teatro scenoje tikrai didžiulė. Jis suvaidino ramų solidų ūkininką, kuriam rūpi jo šeimos garbė,

jis labai myli savo dukrą ir tą meilę išreiškia nuoširdžiu rūpinimusi. Daug mažiau dukters gyvenime dalyvauja mama (Vilma Valienė), o jos rūpestis, kad dukra pavalgytų, kai tai valgis kuo mažiausiai rūpi, tikrai puikiai suvaidintas. Trijų kaimo moterų vaidmenų atlikėjos: Valda Žebelienė, Gražina Kunickienė ir Rita Pundzienė – puikiai įsijautė ir tiesiog „gyveno“ vaidmenyje. Čia jos nuoširdžios ir džiaugiasi merginos laime, bet puikiai supranti, kad jos tik ir laukia progos apkalbėti, pašiepti. Trys kūmutės dalyvauja visuose kaimo įvykiuose, be jų lietuviško kaimo gyvenimas neįsivaizduojamas.

Atskirai reiktų paminėti masinių scenų atlikėjus. Ir net ne paminėti, kadangi jų vaidmuo labai svarbus. Pirmą kartą „Moko“ pastatyme tiek daug scenų vadinamajame „antrame plane“, bet jos pavyko labai gerai. Nesvarbu, kokia spektaklio scena: gegužinė, turgus ar vestuvės – jie buvo „gyvi“, ne statiški, bendravo, kūrė charakterius ir situacijas. Jų vaidmenis atliko Gražina Grašienė, Giedrė Tubelienė, Valdas Kavaliauskas, Vidas Juknevičius, Edmundas Žebelys. Janė Šinkūnienė vaidino kaimietę ir svočią – tikra gaspadinė, labai ori. Jaunieji artistai Gintarė Kunickaitė ir Mantas Gineitis vis geriau jaučiasi šalia vyresnių kolegų. Iš masinių scenų atlikėjų reiktų išskirti Giedrę Tubelienę ir Vidą Juknevičių. Giedrė vaidina jaunąją, kurią veda mylimąją palikęs Jurgis. Giedrės vaidmuo „be žodžių“, bet koks išraiškingas! Jos veidas parodo ir džiaugsmą per vestuves ir truputėlį piktdžiugišką šypseną, kai per vestuvių puotą Agota, pralaimėjusioji, teikia jauniems savo dovaną. Vidas Juknevičius atlieka tris vaidmenis: berno, žydėlio ir piršlio. Puiku, kad jam pavyko įsijauti į skirtingus vaidmenis. Žinoma, iš žydėlio vaidmens atlikėjo visi laukia „žydiško“ akcento“, kuris šitame spektaklyje buvo. Piršlys gal ir rimtokas, bet vaidmens atlikimą visada galima patobulinti.

Spektaklio pabaiga rami ir filosofiška, verčianti susimąstyti. Nebeliko nuoskaudų, pasikeitė Agota ir jos meilė, liko rūpestis našlaičiu naujagimiu, užuojauta našliui. Todėl ir spektaklio pavadinimą galima suprasti dvejopai. Kaimiška meilė – tokių istorijų senajame Lietuvos kaime buvo galima surasti ne vieną, kitame kaime būtų kiti vardai, bet istorija panaši. Režisierė ir artistai norėjo parodyti žiūrovams ką kita, ir tai puikiai atskleidžia pastatymo finalas – gilų žmogaus jausmų pasaulį. Kaip sakė Agotos tėvas: pamirši, vaikelį, visi mes per tai perėjom. Jo lūpomis kalbėjo kaimo žmonių išmintis: meilė yra kur kas gilesnis jausmas ir kilnesnis, kai į ją įdedi sugebėjimą atleisti, suprasti, pasiaukoti ir būti laimingam bendruose rūpesčiuose ir džiaugsmuose. Juk susitikimų prie kaimo šulinio periodas pasibaigia ir prasideda tikras gyvenimas, kurį reikia mokėti nugyventi.

O bendravimas su suaugusiais vaikais sklaidant jų nuotraukas ir laiškus, ar nenukelia mūsų į šiandieną? Per paskutinę sceną salėje buvo tylu tylu... O paskui ovacijos... Režisieriui Loretai, artistams, kurie dirbo sunkiai, bet darbas buvo vertas finalo ir, tikimės, ilgo spektaklio gyvavimo.

Kūrybinė praktika Tauragnuose

Vilniaus Justino Vienožinskio dailės mokyklos Naujosios Vilnios filialo mokiniai kūrybinę praktiką Tauragnuose atliko jau trečią kartą. Anksčiau čia lankėmės 2005 ir 2006 metais. Pastarąjį kartą taip pat rengėme nedidelę piešinių ir tapybos darbų parodą Tauragnų krašto muziejuje.

Vasaros kūrybinių stovyklų

metu norima supažindinti mokinius su istoriniais ir etnografiniais miestelių ar kaimų objektais, lavinti jų piešimo ir tapybos įgūdžius. Kai kuriems tai pirmi darbo už mokyklos sienų potyriai, kartais stebint nepažįstamojo akiai. Tai puiki proga gilintis į gyvosios gamtos spalvas ir formas, dažnai nematytų ir nepažįstamų etnografinių statinių ar padargų egzotiką, bandyti ją fiksuoti piešimo ir tapybos priemonėmis.

Šįkart parodoje pristatome tapytą panoramą nuo buvusios Tauragnų dvarvietės. Mokiniai užfiksavo tokį pastarosios vietos vaizdą, koks atsivertų besisukant ratu prie benudžiūstančio seno maumedžio ir begriūnančios akmeninės daržinės. Norint sukurti nepertraukiamo vaizdo įspūdį, net keturiems gabiausiems mokiniams teko tapyti nuobodų eglėnį, kitiems – kur kas įdomesnius architektūrinius motyvus, kai kam – ežero prošvaistą ar nutolusias pievas ir miškus.

Panorama nepretenduoja į tikslų ir detalizuotą dokumentinį paveikslą. Tai, greičiau, spalvinė ir emocinė tos vietos vizija, bandymas sukurti kolektyvinį tapybos darbą, besiderinant prie šalia esančių bendramokslių, bet, vienok, neprarandant individualios tapysenos ypatumų.

Norėtusi padėkoti tauragniškiam už pakantumą, kai visi dvidešimt moksleivių sugriūdavo į kieno nors patvorį paišyti ar tapyti, draugiškus pavaišinimus braškėmis, pasifotografavimus gaisrinės

mašinoje ar egzotiškame tiračiame automobiliuke, galimybę rengti šią parodą muziejuje.

Kūrybinei stovyklai vadovavo mokytojai dizaineris Rimvydas Apyvala ir tapytojas Vytautas Vasiliūnas (šių eilučių autorius).

Vienas iš moksleivių darbų. Ar atpažįstate šį „statinį“?

Šiuo metu moksleivių darbus galite pamatyti Tauragnų muziejaus parodų salėje.

2013 – Tarmių metai

Janina Augulytė

Dėdės Jono pasakojimai Apie medžioklę, kuri baigėsi laimingai

Nedidelis mūsų kaimas – pinkias trobas ir dirbamas žemelas nekiek. Iš venas puses du ažerai – dumbalais apsnėšys Baltys ir Ažvintis, a iš kitas – miškai.

Gyvenam visi zgađaj, švintoj denoj suvejį pasiūturdavam, paštukuidavam, padainuodavam. Tik va bėda buva su bulbam. Jau tik vasara inpusėja, šernai bulbasna pulkais suvirsta. Iš vakara apeinam laukus, pašūkaunam, kuolais ir lintelam pabarabonijam, a tik nuveik namo, anys ir vėl pribūva. Tai va ir tam vakari ilgai nedaviau aš jiem pakajaus. Nu ir sulinda visi miškan naktuit. Parajau namo, pasilsėjau, ažvalgiau, ale preš virsdamas laškan da, sakau, nuveisiu, apsdairsiu. Jezusmarija! Vėl jų pilnas bulbas. Jau teip insiutau, kad neduok Dieve! Nu palaukit, gyvates! Išsitraukiau iš papečia šaunyų (no pokaria buvau vienų asiglaudys) ir nulakiau laukan. Nusceliūjįs gal tris rozus iššoviau. Tuoj tie gyvates visi miškan davės. A vienas, daboju, guli paslikas bulbas. Ot gerai: ir šernus ilgam išbaidžiau, ir švežias mesas bus. Atsitimpiau šernų namo ir nusviedžiau kluoni. Ataguliau nusvilkįs. A bra nesmiega. Taigi svietas girdėja šaudunt. Kas šaude? Kų šaude? Pasakis valdžiai, a tadū ieškas strelčiaus. Ir pamatis, kad par kiemų tįsta, atsaks lig bulbų... Atskėliau, šernų apikasiau šiaudais, kiemų grėbliu ažlyginau, kad nesmatyt, kad tįsta. Ir vėl laškan. Ne, atskėliau, šernų iš kluona nutįsiau pamiškėn, insviedžiau bulbų duobėn ir ažpyliau smėliu. Atsiguliau, a ažmigt negaliu. Raikia kokia roda daryt. Prikėliau bobų – vienas aš jo iš duobės neištrauksiu. Vargais negalais ištraukem abu su bobu, pririšem pre dviračia kartes šernu ir šaunyų, apvyniojam laskūtais. Nutįsem ir invertem Baltin su visu šaunyku. Atajį jau spakaini atsigulam, nusnūdam porų valundų. Atskėlį sėdam valgyt. Aš tik žvilgt lungan – apilinkovas mūsų atšlaiman suka. Persgundau, kūsnys burnoj ažsiskersuja – kas dabar bus?! Ir atsiminiau – a pabučiuok š...., šernas jau Balty!

A apilinkovas buva atajįs prašyt, kad aš šepelį jo kantorai sumeistravoč – neturi kur dakumentų sudėt. Tai va ir spakaina – nei šautuva, nei mesas, ale šernus ilgam apspakajiau.

LIEPOS MĖNESIO JUBILIEJAI. SVEIKINAME!

*50 metų sukaną Rimai
Taraškevičienei iš Klykių;*

60 metų jubiliejų švenčia

*Virginijus Putinauskas iš
Vilkablauzdės ir Janina*

Biriukienė iš Pavarlio kaimo;

70 metų sukaktį švenčia

Zigmantas Mačiulis iš

Šeimaties;

*80 metų jubiliejų švenčia
tauragniškiai Ona Vaišnorienė,
Adolfas Žvirblis, Jonas Kipras
Musteikis, Angelė*

Svarauskienė iš Kamšos kaimo,

Angelė Jurkienė iš Sėlės ir Olga

Sipčenko iš Vilkablauzdės;

*90 metų jubiliejų švenčia
Emilija Musteikienė iš Stūglių.*

Pasidžiaukime

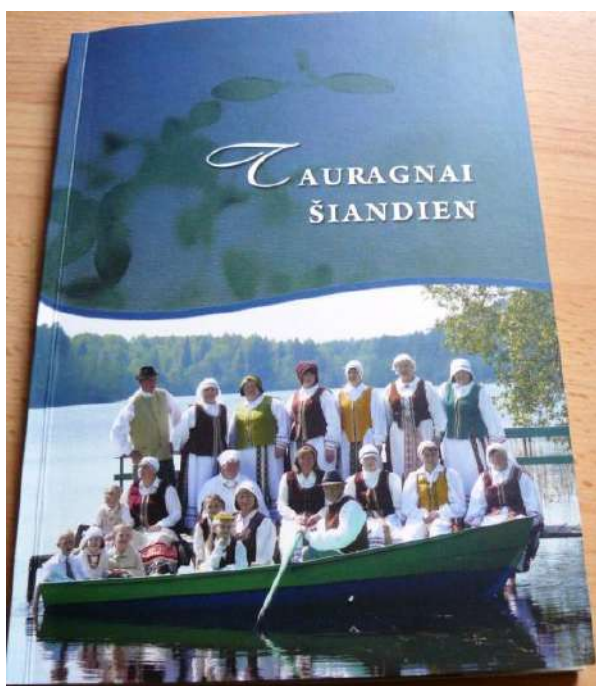

Jau mėnuo, kaip į mankštą prie Tauragno kiekvieną darbo dieną renkasi būrelis moterų. Nors rytas ankstyvas, ne visoms lengva atsikelti (renkamės 7 val.), tačiau viską atperka malonumas išsimaudyti prieš darbo dieną. Mankštą veda nepailstanti Janė Šinkūnienė. Bet prie Tauragno prasidėjo darbai, buržia technika, reikės moterims rinktis kitą vietą...

INFORMUOJAME

Į Ventspilį išvykstame **liepos 26 d. 5 val.** ryto nuo Kultūros centro.

Nepamirškite dokumentų (ir vaikams), turėkite latų, jų reikės muziejuose ir sumokėti už nakvynę. Visur kitur galima bus atsiskaityti ir kortele. Autobusas jau užpildytas.

Taip atrodo nauja knygelė apie Tauragnus, pristatyta liepos 6 d. per Kraštiečių šventę. Jei dar yra bendruomenės narių, kurie jos neturite, kreipkitės į bendruomenės pirmininkę.

Žvejo **Vido Juknevičiaus** atsiųsta nuotrauka. Katė Alisa pavydi šeimnininkui puikaus laimikio. Gal ir jai teks pati mažiausia žuvytė?

Nuotraukos Dainiaus Atkočiūno, Danguolės Grabauskienės, Vido Juknevičiaus, Žymanto Trimonio

Redagavo ir maketavo Danguolė Grabauskienė
Spausdino Utenos spaustuvė

A+TA *Seniūnijoje birželio mėn. mirė*
LIUBOVĖ BIKULČIUS, 75 metų,

Tauragnai;

JONAS STRAZDAS, 85 metų, Strazdų
kaimas;

VERONIKA VAIŠNORIENĖ, 89 metų,
Vilkablauzdės kaimas.

Užjaučiame artimuosius.

